

Bryssel den 4 april 2022
(OR. fr, en)

7861/22

CULT 39
SUSTDEV 76
DIGIT 74
SAN 204
EDUC 117
RECH 171
VISA 64
SOC 208
FISC 91
ENV 319
TRANS 210

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	6756/22
Ärende:	Rådets slutsatser om att stärka det interkulturella utbytet genom rörlighet för konstnärer och yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa sektorerna och genom mångspråkighet i den digitala tidsåldern

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om att stärka det interkulturella utbytet genom rörlighet för konstnärer och yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa sektorerna och genom mångspråkighet i den digitala tidsåldern, som godkändes av rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) den 4 april 2022.

Rådets slutsatser**om**

att stärka det interkulturella utbytet genom rörlighet för konstnärer och yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa sektorerna och genom mångspråkighet i den digitala tidsåldern

EUROPEISKA UNIONENS RÅD

BEAKTAR FÖLJANDE:

1. Kulturell och språklig mångfald är en naturlig del av Europeiska unionen och dess grundläggande värden. Mångfalden bidrar till att kreativiteten frodas, till kreativ frihet och kulturellt utbyte och till variationen och kvaliteten i det kulturella och konstnärliga utbudet för alla européer. Den gynnar ömsesidig förståelse och respekt för kulturer och språk och är ett gemensamt arv, en rikedom, en styrka och ett utmärkande drag i förbindelserna inom Europa och med resten av världen.
2. Det är viktigt att uppmuntra till rörlighet och utbyte mellan europeiska konstnärer, kulturorganisationer och yrkesverksamma i de kulturella och kreativa sektorerna, både på nationell och europeisk nivå, i enlighet med programmet Kreativa Europa, särskilt i covid-19-pandemins kölvatten. Det är också viktigt att stödja tillgången till kultur och spridningen av kulturella verk inom Europa och på så sätt berika våra liv ur ett individuellt och kollektivt perspektiv.
3. Rörligheten för konstnärer och yrkesverksamma i de kulturella och kreativa sektorerna bör underlättas inte bara bland europeiska kulturorganisationer, utan även bland enskilda konstnärer och yrkesverksamma, som sedan 2018 har varit fallet med pilotprojekten inom ramen för i-Portunus. Genom den rörligheten får de möjlighet att arbeta och skapa tillsammans, att bygga nätverk, att skaffa sig ny kompetens och nya färdigheter, att lära sig ny teknik, att söka inspiration, att nå en ny publik och nya marknader samt att få tillgång till nya karriärmöjligheter.

4. Rörligheten för konstnärer och yrkesverksamma i de kulturella och kreativa sektorerna kan gynnas av möjligheter såsom gästprogram och europeiska nätverk av institutioner eller festivaler. Den kan också underlättas genom omfattande, korrekt och flerspråkig information om befintliga rörlighetsprogram, tillgängligt stöd och program som tar hänsyn till den övergripande rörlighetssituationen.
5. Europeiska rörlighetsprogram bidrar till upprättandet och främjandet av partnerskap som är en förutsättning för ansökan om finansiering av samarbetsprojekt inom ramen för Kreativa Europa.
6. En ambitiös politik för kulturell och språklig mångfald bör fullt ut integrera hållbarhetsfrågor och utnyttja teknisk innovation, även på det digitala området.
7. Mångspråkighet¹ främjar kulturell mångfald och kreativitet, bland annat på området audiovisuellt innehåll, medieinnehåll och digitalt innehåll, och kan ge en bredare tillgång till olika kulturella strategier, verk, kunskaper och idéer. Språkkunskaper (flerspråkighet²) är en viktig tillgång i ett globaliserad värld och bidrar till yrkesmässig rörlighet och utbyten i de kulturella och kreativa sektorerna.
8. Yrkesverksamma översättare, tolkar och språkutbildare spelar en viktig roll i spridningen av verk, kunskaper och idéer, särskilt för mindre utbredda europeiska språk, och stöder därmed dagligen den europeiska kulturella mångfalden.

¹ Mångspråkighet definieras som förekomst eller samexistens av flera språk inom ett visst samhälle eller territorium, eller på ett visst medium.

² Flerspråkighet definieras som en individs förmåga att använda flera språk.

9. Språkteknik och teknik för semantiska webben kan stödja mångspråkighet och språköverskridande kommunikation, underlätta språkinläring, språkundervisning och språkmedvetenhet, och erbjuda användbara verktyg för professionella översättare, med reservation för att sådana verktyg inte fullt ut kan ersätta mänsklig översättning och att deras resultat därför alltid måste övervakas noggrant och anpassas för att vara korrekta.

I. RÖRLIGHET FÖR KONSTNÄRER OCH YRKESVERKSAMMA I DE KULTURELLA OCH KREATIVA SEKTORERNA

RÅDET UPPMANAR KOMMISSIONEN ATT GÖRA FÖLJANDE:

10. Säkerställa en bredare tillgång till rörlighetsstöd inom ramen för Kreativa Europa för konstnärer och yrkesverksamma i de kulturella och kreativa sektorerna genom ett stabilt system på europeisk nivå för individuell och kollektiv rörlighet på det kulturella området, både inom och utanför Europeiska unionen, i syfte att främja den dynamik som skapats genom pilotprojekten inom ramen för i-Portunus.
11. Undersöka olika sätt att underlätta utvecklingen av en tillgänglig, interaktiv och mångspråkig informationsportal som så långt det är möjligt utgår ifrån redan befintliga initiativ och inspireras av befintliga portaler såsom Euraxess³, CulturEU⁴ med flera, vilken skulle ge omfattande och aktuell information om de möjligheter och det stöd för rörlighet som finns tillgängligt för individer, grupper av individer och kulturorganisationer från medlemsstaterna och på europeisk nivå, i förekommande fall, samt stödja skapandet av nätverk mellan organisationer, kulturlokaler och personer med intresse för rörlighet.
12. Bidra till det stöd och nätverksbyggande som utgår från informationstjänster om rörlighet för konstnärer och yrkesverksamma i de kulturella och kreativa sektorerna.
13. Säkerställa till att de europeiska rörlighetsprogrammen tar hänsyn till jämställdhet och de särskilda behoven hos nya konstnärer och konstnärer från missgynnade grupper eller med begränsade möjligheter, vilka vanligtvis utnyttjar befintliga rörlighetsprogram mindre, och ger dem skräddarsytt stöd.

³ <https://euraxess.ec.europa.eu/>

⁴ <https://ec.europa.eu/culture/funding/cultureu-funding-guide>

14. Aktivt verka för och främja språklig mångfald i rörlighetsprogram för konststudenter, konstnärer och yrkesverksamma i de kulturella och kreativa sektorerna, både för fysisk och virtuell rörlighet, när så är lämpligt med utgångspunkt i befintliga modeller såsom den plattform för språkstöd online⁵ som tagits fram för Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren.

RÅDET UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT GÖRA FÖLJANDE:

15. Utveckla eller fortsätta att använda rörlighetsprogram, vid sidan av EU-initiativ eller EU-program, för att i så stor utsträckning som möjligt underlätta rörlighet och utbyte mellan europeiska konstnärer och yrkesverksamma i de kulturella och kreativa sektorerna.
16. Främja samarbete mellan kulturmyndigheter och de ansvariga för frågor som rör rörlighet, till exempel utfärdandet av viseringar, så att det går att undersöka eventuella möjligheter att ta hänsyn till särdragen i rörligheten för konstnärer och yrkesverksamma i de kulturella och kreativa sektorerna.
17. Uppmuntra till arbete som ska underlätta rörlighet över gränserna genom att minska den administrativa bördan när det gäller till exempel social trygghet, försäkring, bostäder, tullar eller beskattning, samtidigt som man tar större hänsyn till särdragen hos kulturella och kreativa yrken, och vid behov utnyttja de kommande resultaten från arbetsgruppen inom ramen för den öppna samordningsmetoden⁶ om status och arbetsvillkor för konstnärer och yrkesverksamma i de kulturella och kreativa sektorerna.
18. Främja tillhandahållande, stöd och förstärkning av informationstjänster om rörlighet för konstnärer och yrkesverksamma i de kulturella och kreativa sektorerna, i syfte att bistå dem med formaliteter i fråga om rörlighet, och i synnerhet för att ge dem information om tillämpligt regelverk, genom att upprätthålla kontakter med berörda myndigheter.

⁵ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/online-linguistic-support>

⁶ På engelska OMC (Open Method of Coordination). Arbetsgrupper inom ramen för den öppna samordningsmetoden fastställs i arbetsplanen för kultur 2019–2022 (EUT C 460, 21.12.2018, s. 12).

RÅDET UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN ATT INOM RAMEN
FÖR SINA RESPEKTIVE BEHÖRIGHETSOMRÅDEN OCH I ENLIGHET MED
SUBSIDIARITETSPRINCIPEN GÖRA FÖLJANDE:

19. Underlätta rörligheten för konstnärer och yrkesverksamma i de kulturella och kreativa sektorerna, särskilt genom att ta sig an deras särskilda resebehov, till exempel transport av musikinstrument eller konstmaterial, samtidigt som man beaktar mångfald och inkludering.
20. Främja rörlighetsprogram som, oavsett förvaltningsnivå, beaktar alla resekostnader och på lämpligt sätt integrerar ekologiska frågor, samtidigt som hänsyn tas till unionens geografiska mångfald och särdrag, och särskilt främjar
 - blandad rörlighet genom att utnyttja potentialen hos virtuella utbyten, med vederbörlig hänsyn tagen till deltagarnas språkliga mångfald och det inneboende värdet av fysisk rörlighet, och
 - användningen av mindre förorenande transportmedel, utan att utesluta fall där lufttransport är det enda alternativet eller är nödvändigt, t.ex. för de yttersta randområdena⁷, utomeuropeiska länder och territorier⁸, öar och öområden.
21. Öka användningen av verktyg som stöder livslångt lärande⁹ för yrkesverksamma i de kulturella och kreativa sektorerna, särskilt genom att stärka synergier mellan programmen Erasmus+ och Kreativa Europa, för att bättre ta hänsyn till de kulturella och kreativa sektorernas särdrag.

⁷ Enligt artikel 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

⁸ Enligt artikel 198 i och bilaga II till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

⁹ Enligt definitionen i artikel 2.2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/817 av den 20 maj 2021 om inrättande av Erasmus+: Unionens program för utbildning, ungdom och idrott samt om upphävande av förordning (EU) nr 1288/2013 (EUT L 189, 28.5.2021, s. 1).

II. MÅNGSPRÅKIGHET I DEN DIGITALA TIDSÅLDERN I SAMBAND MED FRÅGOR SOM RÖR SOCIAL SAMMANHÅLLNING OCH EUROPEISKT MEDBORGARSKAP

RÅDET UPPMANAR KOMMISSIONEN ATT GÖRA FÖLJANDE:

22. Stärka integreringen av mångspråkighet i unionens program.
23. Främja en EU-omfattande strategi för mångspråkighet i den digitala miljön.
24. Fortsätta att utnyttja de möjligheter som språktekniken ger för att säkerställa en högkvalitativ och bredare översättning av sina webbplatser och andra kommunikationsverktyg till alla EU:s officiella språk¹⁰.
25. Erbjuder ett mångspråkigt utrymme för information om europeisk språkteknik och tillhörande stöd och resurser, inbegripet europeiska program för flerspråkighet och översättning, i samverkan med organ som Europeiska samarbetsorganisationen för nationella språkinstitutioner (EFNIL).
26. Verkar för ansvarsfull och etisk dataförvaltning och inbyggt integritetsskydd i arbetet med att stärka språk med hjälp av teknik.
27. Fördjupa sitt samarbete med nationella och internationella organisationer som är verksamma inom områdena språkinlärning, digital teknik och kulturell och språklig mångfald, [...] särskilt med Europarådet och dess europeiska centrum för moderna språk samt med Unesco.

¹⁰ Enligt rådets förordning nr 1 om vilka språk som ska användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen (EGT 17, 6.10.1958, s. 385), i dess ändrade lydelse.

RÅDET UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN ATT INOM RAMEN
FÖR SINA RESPEKTIVE BEHÖRIGHETSOMRÅDEN OCH I ENLIGHET MED
SUBSIDIARITETSPRINCIPEN GÖRA FÖLJANDE:

28. Verka för kulturell och språklig mångfald och spridning av kulturella verk via all medieöversättning, inbegripet i förekommande fall genom att dra nytta av den senaste digitala tekniken, genom att
- a) vid utbildning främja översättning som yrke, med början i skolan genom att använda översättning som en av metoderna för att förbättra skriv- och språkkunskaperna,
 - b) uppmuntra till kvalitativ grundutbildning i översättning för de kulturella och kreativa sektorerna och till livslångt lärande för yrkesverksamma översättare, med beaktande av den ökande användningen av digital teknik,
 - c) stärka översättaryrkets attraktionskraft genom ökad synlighet och högre uppskattning,
 - d) främja bättre arbetsvillkor, en skälig ersättning och rättvis avtalspraxis för översättare, särskilt inom de kulturella och kreativa sektorerna, oberoende av språkkombinationer och med vederbörlig hänsyn tagen till arbetsmarknadsparternas autonomi,
 - e) stärka det befintliga offentliga stödet, särskilt genom att främja skapandet av nätverk mellan yrkesverksamma, uppmuntra till samarbete mellan relevanta organisationer som tillhandahåller bidrag för översättning och inrikta finansieringen av översättning från och till främmande språk på nationell och europeisk nivå,
 - f) fortsätta utbytet om mångspråkighet och om all medieöversättning i den digitala tidsåldern i lämpliga forum, som omfattar alla kulturella, kreativa och kunskapsrelaterade sektorer.

29. Främja flerspråkighet inom livslångt lärande¹¹, bland annat genom informationskampanjer som Europeiska språkdagen och utveckling och förbättring av digitala verktyg samt särskilt genom att
- a) skapa fler möjligheter för barn och ungdomar, även för dem med begränsade möjligheter, att på lämpligt sätt och som ett komplement till inläringen av medlemsstaternas officiella språk samverka med andra språk och kulturer,
 - b) utveckla språkkunskaperna hos studenter på kulturområdet, konstnärer och yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa sektorerna,
 - c) underlätta för migranter, särskilt yngre migranter, att lära sig värdlandets officiella språk, samtidigt som språklig mångfald uppskattas.
30. Vid behov stödja forskning om och utveckling av språkteknik för europeiska medborgare och företag i syfte att främja interkulturellt utbyte och förbättra analyskapaciteten genom att bygga vidare på redan befintliga resurser och plattformar, och särskilt
- a) främja skapandet av European Language Data Space, en europeisk plattform för utbyte av språkdata som underlättar för entreprenörer, investerare, forskare och offentliga myndigheter att skapa, samla in, (åter-)använda och dela resurser, verktyg och modeller på språkområdet i full överensstämmelse med EU:s värden om integritet, öppenhet och förtroende,
 - b) stödja inrättandet av mångspråkiga terminologiska databaser och resurser och en bredare användning av befintliga plattformar, såsom Iate, samt europeiska infrastrukturer för språk och mångspråkighet, såsom Clarin Eric, i syfte att bredda insamlingen och rensningen av samt tillgången till digitala uppgifter om språk, både skriftligt och muntligt,

¹¹ I linje med rådets rekommendation av den 22 maj 2019 om en övergripande strategi för språkundervisning och språkinläring (EUT C 189, 5.6.2019, s. 15).

- c) uppmuntra till utveckling, användning och, vid behov, övervakning av system för automatisk översättning, inbegripet tjänsten eTranslation för alla EU:s officiella språk, och andra språkverktyg på europeisk nivå, i syfte att eftersträva synergier med nätverket för samordning av europeiska språkresurser (European Language Resources Coordination, ELRC), projektet European Language Grid (ELG) och det kommande European Language Data Space,
 - d) främja konvergensen mellan forsknings- och innovationssystem och fastställandet av tillämpningsområden samt bättre koppla forskningen till företagens och medborgarnas behov på området språkteknik för översättning, mångspråkig och analytisk behandling,
 - e) öka företagens medvetenhet om fördelarna med att använda språkteknik för att kommunicera på flera av EU:s officiella språk,
 - f) främja ett större deltagande av yrkesverksamma översättare i utvecklingen av digital översättningsteknik.
31. Verka för mångspråkig tillgång till digitaliserat europeiskt innehåll via ny teknik genom att berika metadata och tillhandahålla erfarenheter av mångspråkighet när det gäller redaktionellt innehåll och användargränssnitt, och i detta avseende bygga vidare på den forskning och det arbete som utförts av digitala plattformar som Europeana.
32. Utbyta bästa praxis och utvärdera genomförandet av dessa slutsatser senast 2025.
-

HÄNVISNINGAR

EU-fördragen

Fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 3.3: ”Den [unionen] ska respektera rikedomerna hos sin kulturella och språkliga mångfald och sörja för att det europeiska kulturarvet skyddas och utvecklas.”

Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 165, 166 och 167, särskilt artikel 167.4: ”Unionen ska beakta de kulturella aspekterna då den handlar enligt andra bestämmelser i fördragen, särskilt för att respektera och främja sin kulturella mångfald.”

EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna, särskilt artikel 22: ”Unionen ska respektera den kulturella, religiösa och språkliga mångfalden.”

Europeiska rådet

Europeiska rådets slutsatser av den 14 december 2017 (EUCO 19/1/17 REV 1, avsnitt II om utbildning och kultur, s. 4, punkt 3)¹²).

¹² ”Europeiska rådet uppmanar också kommissionen, rådet och medlemsstaterna att undersöka möjliga åtgärder avseende [...] de rättsliga och finansiella ramvillkoren för utveckling av den kulturella och kreativa sektorn och kulturarbetares rörlighet.”

Europeiska unionens råd

Rådets slutsatser av den 22 maj 2008 om flerspråkighet (EUT C 140/14, 6.6.2008, s. 1).

Rådets slutsatser av den 22 maj 2008 om interkulturell kompetens (EUT C 141, 7.6.2008, s. 14).

Rådets resolution om en europeisk strategi för flerspråkighet (EUT C 320, 16.12.2008, s. 1).

Rådets slutsatser om informationstjänster om rörlighet för konstnärer och kulturarbetare (EUT C 175, 15.6.2011, s. 5).

Rådets slutsatser om språkkunskaper för ökad rörlighet (EUT C 372, 20.12.2011, s. 27)

Rådets slutsatser om flerspråkighet och utvecklingen av språkkunskaper (EUT C 183, 14.6.2014, s. 26)

Rådets slutsatser om arbetsplanen för kultur 2019–2022 (EUT C 460, 21.12.2018, s. 12)

Rådets rekommendation av den 22 maj 2019 om en övergripande strategi för språkundervisning och språkinläring (EUT C 189, 5.6.2019, s. 15).

Rådets slutsatser om de kulturella och kreativa näringarnas återhämtning, resiliens och hållbarhet (EUT C 209, 2.6.2021, s.3)

Expertgrupper inom ramen för den öppna samordningsmetoden:

Policyrapport med fem huvudprinciper för uppbyggnad och upprätthållande av en stark ram till stöd för konstnärers och kulturarbetares rörlighet (2012)

Policyhandbok för konstnärsresidens (2014)

”Translators on the cover”. Rapport från arbetsgruppen för flerspråkighet och översättning inom ramen för den öppna samordningsmetoden med experter från EU:S medlemsstater (2022)

Europeiska kommissionen

Flerspråkighet: en tillgång för Europa och ett gemensamt åtagande (KOM(2008) 566 slutlig),
Riktlinjer (standarder för information om rörlighet) för kvalitetsstandarder för inrättande av informations- och rådgivningstjänster för konstnärer och kulturarbetare, utfärdade av arbetsgruppen (2011)

En ny europeisk agenda för kultur (COM(2018) 267 final)¹³

Rekommendation om ett gemensamt europeiskt dataområde för kulturarv (EUT L 401, 12.11.2021, s. 5)

Den strukturerade dialogen "Voices of Culture"

Diskussionsrapport från "Voices of Culture" *Culture and the United Nations Sustainable Development Goals: Challenges and Opportunities* (2021)

Diskussionsrapport från "Voices of Culture" *Status and Working Conditions for Artists, Cultural and Creative Professionals*¹⁴ (2021)

Europaparlamentet

Artificiell intelligens inom utbildning, kultur och den audiovisuella sektorn (2020/2017 (INI))

Likabehandling av språk i den digitala tidsåldern (2018/2028(INI))

Situationen för kulturarbetare och den kulturella återhämtningen i EU (2020/2261(INI))

Kulturell återhämtning i Europa ([2020/2708\(RSP\)](#))

Unesco

Konventionen om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar (2005)¹⁵

¹³ Avsnitt 4. Strategiska mål och åtgärder, 4.1 Den sociala dimensionen – att ta tillvara den inneboende styrkan hos kultur och kulturell mångfald för att främja social sammanhållning och välfärd (andra strecksatsen) "Uppmuntra till rörlighet bland yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa sektorerna och avlägsna hinder för deras rörlighet".

¹⁴ Kapitel 4, *Mobility (Physical, Greener, Digital, Blended, Regulations, Obstacles)*.

¹⁵ Artikel 14 "Parterna ska sträva efter att stödja samarbete [...] för att främja framväxten av en dynamisk kultursektor, bland annat genom [...]

a) Förstärkning av kulturnäringsarna i utvecklingsländerna genom att [...]

v) stödja skapande arbete och i möjligaste mån underlätta rörligheten för konstutövare från utvecklingsländerna,".